

•
Népszabadság

2015.02.16

Egyre többen csúsznak át a szegénységből a nyomorba

Cseri Péter

Fájdalmasan nagy a baj – állítja Vecsei Miklós, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke, aki szerint egyre többen csúsznak le a reménytelenségbe. Azt mondja, a gyerekszegénységre úgy kell reagálni, mint egy járványra: mindenáron meg kell fékezni, mert a nyomor öröklődik.

– *A kiemelt Gyerekesély program legfrissebb kutatása drámai megállapításokat tesz a gyermekszegénységgel kapcsolatban. Tényleg nagy a baj?*

– Fájdalmasan nagy. Jelen vagyunk több száz kistelepülésen, nagyvárosi szegregátumokban, látjuk, ahogy egyre többen csúsznak át a szegénységből a nyomorba.

– *Van érzékelhető különbség a két fogalom között?*

– Döntő jelentőségű. A szegény emberben még él a remény a sorsa jobbra fordulását illetően, képes tenni is érte. A szegény családban még élnek a szeretet kötelékei, van kitűzött cél, a szegénységből még vissza lehet kapaszkodni. A nyomor megroppantja a közösséget, legyen az egy család vagy akár egy egész falu. Az éhező ember elől elvész minden cél, megszűnik a holnap. Ha egy faluban az ott élők többsége nincstelen, a település képtelen lesz önerőből kilábalni a nyomorból.

– *Személyes tapasztalata is alátámasztja, hogy egyre nő a szegénység?*

– Nem véletlen, hogy nem szoktam állást foglalni a szegénységi adatok háborújában. Terméketlen vitának tartom, hogy melyik kormány regnálása alatt nő vagy csökken a mélyszegénység. A szegénységgel kapcsolatos adatok idehaza sajnos nem szakmai, hanem politikai erőterben mozognak. A máltaiak számára – nekem különösen – nem a politikai felelősség kérdése a fontos, hanem a politikai

cselekvés lehetősége. Ez egyúttal azt jelenti, hogy mindig az éppen regnáló kormánytól várom el az érdemi beavatkozást.

De a pontos szegénységi adatok ismerete nélkül aligha lehet hatékony programokat alkotni.

– Csakhogy ég az erdő! Ilyenkor a tűzoltás az elsődleges, a fatelepítéssel ráérünk később foglalkozni. A gyermekszegénységre – mindegy, hogy tízezres vagy százezres nagyságrendű problémáról van-e szó – úgy kell reagálnunk, mint egy járványra: meg kell fékezni. Ha már az erdőtűzet hoztam példának: amíg ég minden, csak az számít, hogyan tudjuk eloltani – a költségeket elég utólag tisztázni. A gyermekszegénység megszüntetése nélkül egyébként minden törekvésünk hiábavaló, a tapasztalatok ugyanis azt mutatják: a nyomor öröklődik.

– *De mit kellene tenni?*

– A legfontosabb alapelvünk a jelenlét, ami azt jelenti, hogy legalábbis rendszeresen jelen vagyunk a segítségre szoruló emberek között. A programjainkat mindig az adott településre-térségre szabjuk. A pontos diagnózis elengedhetetlen feltétele a hatékony gyógyításnak. Számtalanszor előfordul, hogy országos pályázatokon olyan fejlesztésekre lehet pénzt nyerni, amelyre az adott falunak aktuálisan nincs is szüksége. Bevezetik például a szennyvízcsatornát a romatelepre, ahol egyébként nincs vezetékesvíz-hálózat. Az egyik falunak az a legnagyobb problémája, hogy nehezen megközelíthető, egy másikat viszont uzsorások tartják a markukban. A máltaiak szerte az országban helyi diagnózist készítenek, ezekre egyedi terápiát dolgoznak ki.

– *Nem érzékeli, hogy az elmúlt években mintha csökkent volna a magyar társadalomban a szegények iránti szolidaritás?*

– Az instabillá váló, talajvesztéstől tartó, folyamatosan lecsúszó közösségektől egyre kevésbé várható el, hogy szolidárisak legyenek a náluk szegényebbekkel. Ennek ellenére hivatkoznék Ferenc pápa szavaira: lehet-e nyugalomban élni úgy, hogy tudjuk, mennyi szenvedés, fájdalom, nyomor vesz körül bennünket. Mindenki döntse el maga.